

eller tigerräkor?

mat, makt och miljö

Hur hamnade den på tallriken?

De flesta räkor som når oss är odlade även om importörerna påstår att de är viltfångade. Inget av sätten är särskilt bra ur miljösynpunkt. Viltfångsten sker genom bottenrålning som skadar korallreven och dess flora och fauna. För att anlägga en räkodling skövlas mangroveskog som är en viktig yngelplats och ett skydd mot cykloner och erosion. Stora jordbruksområden har dessutom lagts under saltvatten för odling av jätteräkor. Saltvattnet tränger ner i marken och förstör för många år framöver. Utfiskning av fiskbeståndet är ett annat problem kopplat till räkindustrin. Räknyngelsamlingen bidrar till en stor bifångst av fiskyngel.

Foto: Åsa Wistrand, Svalorna

Foto: Åsa Wistrand, Svalorna

De lokala bönderna i Bangladesh har länge uppmärksammat problemen kring produktionen av jätteräkor och driver frågan mot industrin. Det är och har varit en hård kamp med mycket våld som oftast drabbar de fattiga bönderna och fiskarna hårdast. Utpressning, falska anklagelser, våldtäkter och till och med mord är några av metoderna som används mot byborna för att komma åt den attraktiva marken. Det är mark som bönderna enligt lag har rätt att bruka själva. Hoten har gjort att många bybor tvingats lämna sina byar och sin traditionella livsföring för att söka sig till städerna, där slummen oftast är det enda alternativet.

Vad kan Du göra?

- Du kan byta ut jätteräkor, kungsräkor, scampi och tigerräkor mot vanliga ishavsräkor
- Du kan informera släkt och vänner
- Du kan som konsument ställa krav på din butik, restaurangerna och dina politiker
- Du kan engagera dig i frågor rörande världshandeln och dess regelverk
- Du kan bli medlem i Svalorna och hjälpa oss att stödja de fattigas kamp

Projektet genomförs med stöd från

Svalorna

presenterar

Bengaliska tigrar

En föreställning om

I Bangladesh

Nijera Kori är en av de större frivilligorganisationerna i Bangladesh. Man bedriver ett omfattande mobiliseringsprogram på landsbygden. Det övergripande målet för programmet är att organisera de fattiga och landlösa i grupper för att de på egen hand ska kunna tillvarata sina ekonomiska, politiska och sociala rättigheter. Nijera Kori är en av de organisationer som engagerat sig och stöttat de fattiga i kampen mot jätteräkodlingar i Bangladesh.

Foto: Nijera Kori

En del av det löpande arbetet är medvetengörande teater. Många gruppmedlemmar spelar teater för att på allmänna platser och sammankomster belysa problemen för de fattiga i området. Förutom att använda teater som ett verktyg för att nå ut med viktiga frågor ser man kultur som en mänsklig rättighet och något som även de fattiga har rätt att bruka. Man arbetar fram pjäser som är baserade på vardagslivet hos de fattiga. Utan ett skrivet manus tar pjäserna form genom improvisation. Ämnen kan beröra korruption, landtvister, miljöproblem och kvinnofrågor.

En unik föreställning

Bengaliska tigrar eller tigerräkor är en unik föreställning där två kulturer, två teatrar och olika individer möts för att gemensamt berätta om hur våra konsumtionsvanor i nord påverkar de fattiga i syd. Pjäsen berättar om hur dina och mina val faktiskt har betydelse för en enskild bykvinna i södra Bangladesh. Den berör också hur vi genom att aktivt välja eller välja bort vissa varor bidrar till förändringsarbete i syd.

Idén till föreställningen har uppkommit genom ett nära samarbete mellan Svalorna Indien-Bangladesh sektionen

Foto: Nijera Kori

och Nijera Kori på plats i Bangladesh. För att göra problemet än tydligare ville Svalorna göra projektet som ett utbyte där en svensk teatergrupp arbetar fram en pjäs utifrån konsumtionen i Sverige medan gruppen från Bangladesh arbetar kring produktionen av jätteräkor. Att sedan låta de båda grupperna mötas för att sammanföra historierna är en del av det spännande mötet.

Vi kommer att möta både problemen kring jätteräkindustrin i Bangladesh, hur vi i Sverige dagligen konsumerar och vad det är som styr våra val.

Foto: Svante Bengtsson

Som producent för projektet står Svalorna Indien-Bangladesh sektionen som är en politiskt och religiöst obunden förening. Svalorna samarbetar med organisationer i Indien och Bangladesh kring frågor rörande landsbygdsutveckling, social mobilisering och hållbar utveckling. Föreningen sysslar också med kampanjarbete kring sakfrågor hemma och försöker agera lokalt på ett sätt som överensstämmer med en hållbar och rättvis utveckling. Adress: Spolegatan 5, 222 20 Lund, Telefon: 046-12 10 05 Hemsida: www.svalorna.org, E-post: swallows@algonet.se, Vårt postgironummer är 90 12 34 - 5

NIJERA KORI

I Sverige

Den svenska teatergruppen sammanfördes av en stark vilja att arbeta med teater som berör och som har ett socialt engagemang. Ensemblen består av medlemmar från Teater Tarantel, en fri teatergrupp från Malmö och ett antal amatörer. Gruppen har arbetat fram manus tillsammans med manusförfattaren och regissören genom improvisation. De berör ämnen som mat, konsumtion och makt för att gestalta olika typer av konsumenter och därmed hitta intressanta uttryck att använda sig av i föreställningen. Genom skådespelarnas olika erfarenheter av teater och engagemang i liknande frågor har en historia vuxit fram.

Foto: Åsa Wistrand, Svalorna